

Dissortada atraccló

Remigi Fabra i Vila*

En un principi, pels volts dels anys 80 i 81, als Estats Units no va interessar a ningú el problema de la Sida, quan van aparèixer els primers casos o, més ben dit, quan algú va descobrir per què gent jove moria amb símptomes estranys, propis de malalties de gent gran, com el sarcoma de kaposi.

A més, semblava que aquella estranya malaltia només afectava quatre col·lectius de la societat, els dels quatre grups H: hemofílics, haitians, homosexuals i heroinòmans.

¡Pobrets! ¿A qui podia importar el que els passés? Hi va haver qui va arribar a dir que amb la Sida es netejaria una miqueta el país. Però el virus era molt més greu i es va estendre com el petroli sobre el mar i quan els metges van començar a donar l'alarma, van aparèixer els primers inspirats: ¡Això és un càstig diví! ¡És la pesta! Ja esta bé de disbauxes socials.

Encara que la transmissió de la Sida per via sexual solament és una de les formes de transmissió i no la més corrent —pensem en els hemofílics i en els heroinòmans. I és que la revolució sexual i liberal dels anys 70 als

Estats Units havia fet molt de mal al sistema: els hippies, la droga, l'amor lliure, el pacifisme, l'oposició a la guerra del Vietnam... Era massa per a una societat tan conservadora que en aquells moments tenia a les mans la millor arma per acabar amb aquesta nova Sodoma i Gomorra: el càstig diví.

Ha estat tremenda la campanya moralista instrumentada contra tot allò que, segons els poders polítics i religiosos, no s'ajustava als esquemes clàssics i tradicionals i, sobretot, religiosos. El mateix president Reagan ha recomanat a les joves parelles i americanes (roses, blanques i sanes) que han de donar fills al país, que es facin les proves de la Sida abans de casar-se, no siga que facin figa.

¡I la guinda! La pel·lícula de més èxit del 87, *Atraccion Fatal*, tracta un tema que dins del cinema es pot considerar normal, l'adulteri. ¡Ah! Però les conseqüències d'aquest adulteri són les més greus i impensables que es puguin imaginar: sang, amenaces, intents de suïcidi, xantatge, dissolució del matrimoni i greu risc per als fills... fins que al final, la mare i esposa, a la vegada, troba la solució de-

fensant els valors tradicionals amb la màxima violència. L'escena final és molt significativa: una foto familiar expressa i demostra la pau i tranquil·litat que dona la família i ¡Ai d'aquell que se'n sortí o faci l'amor per lliure!

Tenint en compte que el poble americà ha begut la seva ideologia a través del cinema, fins i tot de les pel·lícules musicals, no és estrany que tothom pensi que aquesta pel·lícula és una grollera i descarada paràbola sobre la Sida. I continuem... □

* Advocat i portaveu del grup «Gais per la Salut».

neficis que suposaria la venda del medicament. Tot fa pensar, però, que l'ansiosa vacuna tardarà a descobrir-se. ¿Què és pot fer, doncs, pels malalts de Sida? Evidentment, ajudar-los. ¿Com?

Recentment s'ha celebrat a València un simposi amb el lema «Actituds Socials i Sanitàries davant la Sida» que il·lumina, en bona part, aquesta qüestió. Entre les conclusions a què arribaren els 300 professionals que aplegà el simposi quedà explícit que governs locals, treballadors socials, grups de voluntaris i mitjans de comunicació havien de fer un esforç per situar el problema de Sida en el lloc que li pertoca. Per dur endavant aquesta tasca cal continuar amb les campanyes de prevenció, demanar un tractament adient als malalts, considerant-los com a tal i no com a delinqüents i perversos.

El simposi denuncià també en les seues conclusions la falta de personal psiquiàtric i de treballadors socials que són necessaris per tractar els malalts de Sida donat l'augment de problemes psiquiàtrics. □

ÀLEX, UNA DE LES 77 PERSONES AFECTADES DE SIDA AL PAÍS VALENCIÀ

«Jo no sóc culpable de tenir Sida»

Àlex, 29 anys, llicenciat en Geografia i Història, homosexual, té Sida de fa dos anys. Aquest és el testimoni de la seua malaltia i les seues opinions sobre un procés vital impossible d'acceptar.

A. Robles

— «**Q**uan comences a sentir-te malament?

— Malestar físic, estrès, insomni i inflamació de ganglis, això que els metges consideren com estat pre-Sida vaig començar a sofrir-lo el 86, un any abans d'anar a fer-me les proves. De fet, em vaig decidir a passar-me per l'hospital perquè no acabava de restablir-me, d'estar bé.

— ¿Què et va fer pensar que podies estar afectat per la Sida?

— Els símptomes que sofria i el fet que aquests coincidien plenament amb tot el que els metges i la premsa deien sobre el tema. Com a persona interessada per la sexualitat i, en concret, per l'homosexualitat, jo m'havia interessat per la Sida des que se'n començà a parlar. Et puc dir que inclús havia escrit un parell d'articles d'opinió sobre la instrumentalització que certs sectors de la societat podien fer del tema.

— ¿Quan et feres les proves?

— El resultat de les proves me'l comunicaren aproximadament a l'abril

RAFA GIL

Alex: «Les meues esperances de vida estan en l'AZT».

de 1987, quan ja estava passant un primer episodi de *Pneumocystis carinii*, una de les malalties més freqüents entre els afectats de Sida. En un principi els metges no em digueren que tenia Sida, sinó que era portador del virus. Després d'estar tres setmanes hospitalitzat, Joan, la meua parella, tingué el bon judici de comunicar-me la notícia.

—¿Penses que hagueren tingut de ser els metges els encarregats de fer-ho?

—Això és un tema sobre el qual he canviat d'opinió, perquè dir a una persona que té la Sida és complicat. És evident que el malalt té dret a una informació immediata i precisa sobre el seu estat, però penso que s'ha de tenir molt en compte el moment i la persona que et posa al corrent.

—¿Com vas rebre la notícia?

—¿Què vols que et diga? Més que pensar en la gravetat de la immunodeficiència, el que em preocupava era la pneumònia que tenia en aquell moment. Curar-me, superar aquesta malaltia, es convertí per a mi en l'única cosa que tenia importància.

—¿I la teua família com acceptà la situació?

—La veritat és que reaccionà molt bé. Tots amb una preocupació lògica però prestant-me suport i ajudant-me en tot moment. En aquest sentit, no crec que la meua experiència siga re-

presentativa, ja que tant la meua malaltia com la meua homosexualitat han estat acceptades per ells d'una forma gens traumàtica.

—¿Què passà en el treball?

—M'han comentat que quan la notícia es va fer pública s'armà un gran sarau. Vaig demanar la baixa i des de que estic malalt tan sols he tornat un parell de vegades per la feina. Ningú no m'ha dit res i ningú no m'ha fet cap comentari. Els meus amics continuen sent els meus amics i faig amb ells el mateix que feia abans de saber que era portador del virus.

—¿Quan et diagnosticaren Sida portaves una vida sexual molt activa?

—No, feia tres anys que vivia en parella i les meues relacions sexuals amb altres persones eren tan esporàdiques que no val la pena ni tenir-les em compte. No he estat mai assidu a saunes o cambres obscures. No és que estigui en contra, simplement no és la meua forma de lligar.

En qualsevol cas crec que és científic i reaccionari associar la Sida a una vida sexual activa. Ningú no s'ha contagiats pel fet de fer més sexe si no per fer-ho sense prendre les mesures aconsellades.

—La realitat, però, és que la Sida afecta greument el col·lectiu homosexual.

—Si des d'un principi hagueren tingut clar que el virus es transmetia pel semen i per la sang, això no hauria passat. D'altra banda, desenrotllar la Sida depèn molt de l'atzar. Hi ha gent que encara pensa que si es relaciona sexualment poc està fora de perill i és fals perquè per agafar la malaltia l'única cosa que fa falta és entrar en contacte amb el virus.

—¿Com qualificaries l'atenció mèdica que has rebut fins ara?

Els metges que m'han tractat directament, dermatòlegs, hematòlegs i els d'infecciosos han tingut amb mi un tracte exquisit, més enllà inclús de les seues obligacions. A vegades he notat en ells impotència i rabia davant una reacció del meu cos que no sabien com tractar-la.

Quant al personal, com ATS i auxiliars de clíniques, he notat a voltes i, en casos molt concrets, certes prevencions a l'hora de punxar-me o de fer-me una biòpsia. En cap moment, però, no m'he sentit rebutjat o desassistit.

—¿Quina evolució tingueres després de la primera pneumònia?

—Dolenta. Em passava pràcticament tot el dia a casa cansat i sense poder fer esforços. Tenia problemes de memòria i de concentració. Vaig voler agafar la tesi doctoral que estic preparant, però vaig tenir de deixar-la. Llavors, en una visita que faig a l'hospital em diagnosticaren polineuritis, un procés patològic que consisteix en un endormiscament de les articulacions. No podia caminar, tot em feia nosa, i quan dormia, inclús els llençols, al fregar-me el cos, em produïen punxades. Vaig tornar a ser ingressat de nou. Aquesta vegada durant un mes i mig. Al procés de la polineuritis vaig afegir en pocs dies una esofagitis i les primeres manifestacions del sarcoma de kaposi. Aquesta segona etapa a l'hospital fou realment greu. Vaig perdre 21 kilos i vaig agafar anèmia. Recorde que estava tan malament que tardaren dos dies a transferir-me mig litre de sang.

—¿Quan comencen a tractar-te amb AZT?

—Al setembre del 87. Des d'aleshores no he deixat aquesta medicació. La meua reacció amb l'AZT és perfecta i gràcies a això he recuperat el pes perdut i puc fer una vida normal. Ara passege, estudie, vaig al cine, llegesc tot el que cau a les meues mans, he tornat a la tesi...

—¿Vas al metge a fer-te revisions?

—En començar a prendre AZT i, després de sortir de l'hospital, anava a fer-me revisions cada quinze dies.

La SIDA, un virus de dretes

La República Federal d'Alemanya és potser el país europeu que més ràpidament ha caigut en el parany de les connotacions repressives de la SIDA. Els mitjans de comunicació no parlen d'altra cosa i el jovent alemany ha iniciat un canvi en la seva conducta sexual.

Actualment hi vaig cada tres mesos. De totes maneres, no he perdut el contacte amb els metges. De tant anar a l'hospital he acabat per fer-me amic d'ells i per sortir junts a prendre copes.

—¿Segueixes la informació que els mitjans de comunicació donem sobre la Sida?

—Al principi, quan em comunicaren que tenia aquesta síndrome, llegia en les pàgines de ciència de diaris i revistes totes les ressenyes que es publicaven. Actualment ja no ho faig. Avui m'interessen tant els temes d'internacional i de cultura com la informació sobre la Sida.

D'altra banda, el sensacionalisme amb el qual alguns mitjans de comunicació aborden aquest tema em sembla molt perillós. Titulars com «El càncer rosa» referit a la Sida no beneficia a ningú, ni als homosexuals, que ens estigmatitza, ni a la persona que no és gai i que pot viure amb la idea que això del Sida és cosa de maricons. Encara em sorprèn que es continuï parlant de grups de risc en lloc de pràctiques de risc. És fals que per ser homosexual, drogaaddicte o hemofilic hages de patir la Sida. Els mitjans de comunicació teniu, en aquest sentit, una responsabilitat social innegable.

Ningú no contrau la Sida voluntàriament. Jo no sóc culpable de sofrir aquesta síndrome sinó una de les seues víctimes. No és pot deixar de ser homosexual pel fet de tenir Sida, sinó que la Sida es pot evitar amb unes precaucions mínimes.

—¿Tens relacions sexuals?

—Es clar que mantinc relacions sexuals amb la meua parella. Estic convençut que és més segur practicar el sexe amb una persona que té Sida que amb una que no saps si és o no portadora del virus. De totes formes, no estic preparat per començar noves relacions. He deixat d'enamorar-me i d'estimar altra gent per por, no al contagi, que es pot evitar, sinó per por a haver de donar explicacions i posar l'altre en antecedents. Realment això és fotut, perquè a tots ens agrada seure i sentir-nos estimats...

—¿Vius pendent d'una possible vacuna contra la Sida?

—No. M'encantaria que se'n trobava una, però sé que es tracta d'un procés llarg i costós. Per ara, les meues esperances estan en l'AZT i en els bons resultats que està donant-me.

—¿Penses sovint en la mort?

—Em preocupa més la solució a cada problema concret que tinc que l'índex de letalitat de la Sida. □

Josep Pont

La República Federal d'Alemanya és potser el país europeu que més ràpidament ha caigut en el parany de les connotacions repressives de la Sida.

Els mitjans de comunicació, sobretot la ràdio i la televisió, no parlen d'altra cosa i el ciutadà rep un bombardeig constant d'entrevistes amb científics, metges, polítics, homosexuals, bisexuals, drogaaddictes, practicants de la prostitució de tots dos sexes..., fins el punt que ja no se sap si els primers es limiten a fer-se ressò de la preocupació dels segons o és que l'angoixa de la societat alemanya respon just com els insistents i sovint alarmistes advertiments oficials esperen que ho faci. El cas és que darrerament s'ha experimentat una creixent recança en les línies de conducta sexual de la gent jove que, des d'un angle d'observació mínimament desinhibit, resulta tan preocupant com la mateixa malaltia.

Per començar, i després de les elevades xifres de víctimes embolcallades d'una aurèola de voluptuositat pel govern democristià, continua constituint un misteri el verdader origen d'aquest germen sospitosament dotat d'un poder capaç no tan sols de tallar de soca-rel tota possibilitat de revolució sexual, sinó d'invertir els processos interiors d'acceptació d'aquelles individualitats diferenciades de l'ortodoxia. En aquest sentit, és ben il·lustratiu l'anunci que es projecta a les pantalles cinematogràfiques de la RFA: Un home fa l'amor amb una dona i una veu en *off* diu: «Jordi amb la Rosa»; el mateix home fa l'amor amb una altra dona i la veu diu: «Jordi amb l'Anna»; tot seguit el veiem amb una tercera i la veu diu: «Jordi amb la Neus». De sobte, l'home apareix tot sol i demacrat al llit i la

Campanyes de prevenció de la Sida a la República Federal d'Alemanya.

veu ens diu: «Jordi amb la Sida. La fidelitat, la millor defensa». Una vegada refets de l'astorament, cal valorar l'anunci com el que veritablement és:

Un valuós document de la realitat alemanya, i no precisament pel missatge reaccionari que transmet, sinó per una cosa encara més lamentable, la seva impunitat. Dit amb altres paraules, el que cap govern s'hauria atrevit a fer als Països Catalans per por a les reaccions, és acceptat a la RFA amb una submissió que només nosaltres podem trobar enervant.

